

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Finansinspektionen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås lagen om Finansinspektionen bli ändrad i syfte att genomföra Europaparlamentets och rådets förordning om blankning och vissa aspekter av creditswappar.

Enligt förslaget ska Finansinspektionen utöva tillsyn över de fysiska och juridiska personer som ingår i tillämpningsområdet för förordningen på samma sätt som över andra finansmarknadsaktörer. Finansinspektionen ska vara behörig myndighet när befogenheterna enligt förordningen utövas under de ex-

ceptionella omständigheter som förordningen syftar på. I vissa fall kommer Finansinspektionen dock att vara skyldig att höra finansministeriet och Finlands Bank och avstå från att vidta åtgärder om finansministeriet inte samtycker till att befogenheterna utövas. Lagförslaget innehåller dessutom bestämmelser om administrativa påföljder vid överträdelser av förordningen och beslut som fattas med stöd av den.

Lagen avses träda i kraft senast den 1 november 2012.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Lagstiftningen i EU och den nationella lagstiftningen

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av creditswappar (*blankningsförordningen*) trädde i kraft den 25 mars 2012. Förordningen ska tillämpas från och med den 1 november 2012 med undantagen i artikel 48.

Behovet av att införa blankningsregler hänger samman med de störningar på marknaden som uppstod i början av finanskrisen under senare hälften av 2008 då det på börserna i Europa och i andra finanscentra förekom kraftiga prisfluktuationer. Under 2009 spred sig de exceptionella marknadsstörningarna också till staternas lånemarknad. När marknadsstörningarna tillspetsades införde de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna i Europeiska unionen (nedan kallad EU) restriktioner och förbud i varierande omfattning för blankning av vissa värdepapper på handelsplatserna i sina stater. En del medlemsstater införde också restriktioner för creditswappar. Åtgärderna varierade från stat

till stat och detta ledde till ogynnsamma fenomen på marknaden. Följaktligen gick EU in för att upprätta ett gemensamt regelverk. De varierande åtgärderna i medlemsstaterna spred osäkerhet på marknaden. Samtidigt kom det fram att detta gav upphov till luckor i reglerna som kunde missbrukas och i hög grad försvåra tillsynen. Blankningsförordningen förväntas framöver förhindra att det uppstår extra kraftiga prisfall under exceptionella omständigheter på marknaden. Därmed minskar möjligheten för att det uppstår systemrisk.

Blankning kan överlag anses höja effektiviteten och likviditeten på marknaden och förbättra prisbildningen. Som handelsstrategi är blankning ett viktigt medel för att skydda sig mot risker. Dessutom spelar blankning en viktig roll för marketmakerfunktionen. I en del fall kan blankning i sig innefatta svåröversägbare marknadsrisk. Vidare kan blankning ge upphov till risker på marknaden mer allmänt. Under svåra marknadsförhållanden kan blankning nämligen stärka exceptionella prisfall på värdepapper. Det i sin tur kan leda till marknadsstörningar och rentav till sy-

stemeffekter som inverkar på stabiliteten på marknaden. I sådana situationer är det extra viktigt att de behöriga myndigheterna har adekvat information om investerarnas korta positioner.

Blankning kan, utöver för godtagbara syften, utnyttjas som ett led i handelsstrategier för att missbruka marknaden i situationer när det i manipulationssyfte sprids osanna uppgifter som påverkar värdepapperspriserna. Sådana situationer regleras redan nu i direktiv (2003/6/EG) om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan.

Med blankning avses att en fysisk eller juridisk person säljer ett värdepapper utan att äga det i syfte att senare köpa tillbaka samma värdepapper. Metoden är vanlig och förekommer på de flesta ställen på finansmarknaden. Blankning tillämpas oftast på aktier, men kan också användas för andra finansiella instrument.

Blankning kan delas in i två typer: blankning med täckning, som betyder att säljaren har lånat värdepapperet eller före blankningen sett till att det kan lånas ut, och blankning utan täckning, som betyder blankning vid en tidpunkt när säljaren inte har lånat värdepapper eller försäkrat sig om att de kan lånas.

En kreditswapp är ett finansiellt instrument i gruppen kreditderivat där den ena parten (den som säljer skydd mot kreditrisk) av sin avtalspartner (den som köper skydd mot kreditrisk) som ersättning för kreditrisken får en periodisk premie under den tid som avtalet gäller. Den som säljer skydd mot kreditrisk förbinder sig att ersätta kreditförluster som uppkommit i den andra partens kreditstock om det uppstår en på förhand bestämd kredithändelse, det vill säga en händelse som utlöser betalningsskyldigheten. Detta kan säljaren göra antingen genom kontant betalning eller genom att köpa återstoden av den andra partens kreditstock till dess nominella värde. Med kreditswappar kan man exempelvis överföra den risk som ingår i referenstillgången till den andra parten utan att någon fordran överförs. Kreditswappspositioner kan också skapas syntetiskt för referenstillgångarna i kontraktet utan att det finns någon verklig kreditrisk.

Syftet med blankningsförordningen är att fastställa ett gemensamt regelverk i fråga om

villkoren för blankning av värdepapper och statspapper och kraven på kreditswappar för att se till att den inre marknaden fungerar korrekt och för att säkerställa stabiliteten på EU:s finansmarknad. Ett annat mål är att skapa en samordnad rapporteringsmodell och införa skyldighet att informera allmänheten om vissa positioner för att förbättra marknadens och tillsynsmyndigheternas tillgång till information. Förordningen harmoniserar de behöriga myndigheternas befogenheter under exceptionella omständigheter, reglerna för internationell samordning och samverkan vid gränsöverskridande situationer och befogenheterna för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

I tillämpningsområdet ingår finansiella instrument som är föremål för handel med på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform (nedan kallas båda *handelsplats*), derivat som avser sådana finansiella instrument och emittenter av dessa finansiella instrument, även när handeln med sådana derivatinstrument sker utanför en handelsplats, plus skuldinstrument som utfärdas av en medlemsstat eller unionen eller andra skuldförbindelser och derivat som avser dem. Enligt artikel 1 gäller förordningen alltså bland annat aktier och derivat, där den särskilda tillgången är aktier, och derivat, där den särskilda tillgången är statens obligationslån. Restriktionerna i förordningen tillämpas på alla fysiska och juridiska personer som blankar, oberoende av om de omfattas av finansmarknadsregleringen eller om det är fråga om oreglerad verksamhet. Däremot är marketmakerfunktioner och så kallade primärmarknadsaktiviteter undantagna tillämpningsområdet.

Det ingår en skyldighet att rapportera, det vill säga, anmäla betydande korta nettopositioner. Enligt artikel 5 ska var och en som har en kort nettoposition i värdepapper som är upptagna för handel på en handelsplats till den relevanta berörda myndigheten anmäla om positionen uppnår eller sjunker under det relevanta tröskelvärde för anmälan. Ett relevant tröskelvärde för anmälan är 0,2 procentenheter av det berörda företagens emitterade aktiekapital och varje steg om 0,1 procentenhet däröver.

Den föreslagna modellen innebär en anmälningsskyldighet i två steg som berör alla som har en kort nettoposition. När den lägsta gränsen överskrids är man skyldig att rapportera till den behöriga myndigheten. När den högsta gränsen, det vill säga gränsen för en betydande nettoposition enligt artikel 6, överskrids är man skyldig att offentliggöra det på marknaden. Gränsvärdet för en betydande nettoposition går vid 0,5 procentenhet av det aktiekapital som emitterats och därefter varje steg om 0,1 procentenhet däröver eller därunder. Rapporteringsskyldigheten gäller också handel utanför handelsplatserna med aktier, statspapper och kreditwappar samt derivat som avser dessa.

Enligt artikel 7 gäller anmälningsskyldigheten var och en som har en kort nettoposition i emitterade statspapper och enligt artikel 8 den som har en position utan täckning i en kreditwapp gällande en medlemsstats eller EU:s skuldförbindelse. I dessa fall ska anmälan göras till den behöriga myndigheten. Förordningen säger ingenting om hur stor en anmälningsskyldig position är utan tröskelvärdet kommer senare att läggas fast av kommissionen inom ramen för dess lagstiftningsbefogenheter.

I artikel 12 ingår det bestämmelser om restriktioner för blankningar av aktier utan täckning. Blankning är tillåten bara om villkoren i artikeln är uppfyllda. Blankning kräver att personen har lånat statspapperet, eller har vidtagit alternativa åtgärder som leder till liknande rättslig verkan, personen har avtalat om att låna statspapperet eller har en annan definitivt verkställbar fordran enligt avtal eller förmögenhetsrätt om överföring av äganderätt av ett motsvarande antal värdepapper av samma klass eller personen har en överenskommelse med en tredje part enligt vilken den tredje parten har bekräftat att statspapperet har lokaliserats eller annars har en rimlig anledning att tro att avvecklingen kan genomföras på rätt dag. Enligt artikel 13 kan restriktionen avseende blankning utan täckning tillämpas på statspapper. Enligt artikel 14 omfattas också statskreditwappar utan täckning av restriktioner. Artikel 17 föreskriver om rätt att undanta marketmakerfunktionen och primärmarknadsoperationer från tillämpningsområdet.

Förordningen innehåller bestämmelser om den behöriga myndighetens och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens befogenheter under exceptionella omständigheter på marknaden. Den behöriga myndigheten kan kräva att korta nettopositioner anmäls eller offentliggörs för allmänheten, om den finansiella stabiliteten eller marknadsförloendet är hotade och åtgärden är nödvändig. Enligt artikel 20 kan den behöriga myndigheten införa restriktioner för blankning och liknande transaktioner under exceptionella omständigheter, enligt 21 § också för statskreditwappstransaktioner. Den behöriga myndigheten kan införa restriktioner för blankning av ett finansiellt instrument på en handelsplats om priset har sjunkit exceptionellt mycket och priset är betydande. Vidare är den behöriga myndigheten skyldig att offentliggöra ett tillkännagivande om alla restriktioner som beror på exceptionella förhållanden enligt förordningen. Restriktionerna gäller högst tre månader från och med att tillkännagivandet har offentliggjorts. Åtgärden får förlängas för ytterligare perioder om högst tre månader om skälen för att vidta åtgärden fortfarande är tillämpliga.

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) samordnar och stämmer av de behöriga myndigheternas åtgärder. Enligt förordningen har Esma befogenheter att också själv införa restriktioner och förbud på samma sätt som de nationella tillsynsmyndigheterna om det finns gränsöverskridande konsekvenser och de behöriga myndigheterna inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avvärja hotet.

Vidare innehåller förordningen bestämmelser om åtgärder av de behöriga myndigheterna som är nödvändiga för att förordningen ska kunna tillämpas och om principerna för samarbete dels mellan de behöriga myndigheterna, dels mellan myndigheterna och tredjeländer.

Blankningsförordningen är direkt tillämplig rätt i Finland och den kräver därför i och för sig inga ändringar i lagstiftningen. Vi har inte tidigare haft någon nationell lagstiftning om de frågor som ingår i förordningen och nu ska anpassas till förordningen. Det finns ingenting i vår nationella lagstiftning som strider mot förordningen. Enligt artikel 32

måste Finland dock utse en behörig myndighet för tillämpningen av förordningen och enligt artikel 41 ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner och administrativa åtgärder för överträdelser av förordningen.

Riksdagen har informerats om förslaget till förordning på grundval av 96 § 2 mom. i grundlagen genom statsrådets skrivelse U 37/2010 rd.

Enligt lagen om Finansinspektionen (878/2008) ska Finansinspektionen utöva tillsyn över finansmarknadsaktörernas verksamhet. Dessutom ska Finansinspektionen främja goda förfaranden på finansmarknaden och allmänhetens kunskaper om finansmarknaden. Finansinspektionen ingår i systemet för den finansiella tillsynen i Europa som regleras i förordningarna om den finansiella tillsynen i Europa och förordningen om Europeiska systemrisknämnden. Syftet med systemet är att säkerställa tillsynen över det finansiella systemet i EU.

Enligt 3 kap. i lagen innefattar Finansinspektionens nuvarande tillsyns befogenheter bland annat rätt att av tillsynsobjekten och andra finansmarknadsaktörer få uppgifter och utredningar som den behöver för de lagstadgade uppgifterna. Trots sekretessbestämmelserna har Finansinspektionen rätt att på tillsynsobjektens och andra finansmarknadsaktörers verksamhetsställen granska handlingar, upptagningar och datasystem som gäller dessas verksamhet och förvaltning i den utsträckning som det behövs för att den ska kunna fullgöra sitt lagstadgade tillsynsuppdrag.

I de övriga allmänna befogenheterna ingår det bland annat rätt att förbjuda ett beslut som ett tillsynsobjekt eller någon annan finansmarknadsaktör har fattat eller en åtgärd som de planerar. Dessutom har Finansinspektionen rätt att förplikta ett tillsynsobjekt eller någon annan finansmarknadsaktör att upphöra med ett förfarande om beslutet, åtgärden eller förfarandet strider mot lag eller villkoren i verksamhetstillståndet eller mot bestämmelserna om tillsynsobjektet eller någon annan finansmarknadsaktör.

I sin tillsyn har Finansinspektionen rätt att besluta om administrativa påföljder. Det kan vara ordningsavgift, offentlig anmärkning, varning eller påföljdsavgift. Dessutom kan

Finansinspektionen vid hot om vite förplikta ett tillsynsobjekt eller någon annan marknadsaktör att uppfylla sina förpliktelser om de exempelvis försummar att följa bestämmelserna om finansmarknaden.

Blankningsförordningen kräver att de behöriga myndigheterna har minst de befogenheter som nämns i artikel 33 enligt vad som föreskrivs i nationell lagstiftning. Redan nu har Finansinspektionen inom de grundlagsfästa gränserna de övervaknings- och utredningsbefogenheter och andra befogenheter som förordningen kräver. Befogenheterna i artikeln utövas enligt den nationella lagstiftningen och de kan exempelvis tillämpas i samarbete med andra nationella myndigheter. Enligt finländsk lag måste dock befogenheterna i artikel 33.3 d och f anses höra till förundersökningsmyndigheterna.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Genom de föreslagna lagändringarna sätts de nödvändiga nationella bestämmelserna om tillsynen över att förordningen följs och om administrativa påföljder vid försummelse att följa eller brott mot förordningen i kraft. Syftet är att bestämmelserna ska uppfylla de direkta förpliktelser som förordningen ställer på medlemsstaterna.

Förteckningen i 5 § över andra finansmarknadsaktörer i lagen om Finansinspektionen kompletteras med ett tillägg enligt förordningen om att de som ingår i tillämpningsområdet för förordningen alltid ska vara sådana som åtminstone ingår i gruppen. Då kan Finansinspektionen vidta sina tillsynsåtgärder och andra åtgärder beträffande dessa fysiska och juridiska personer vid sidan av sina allmänna lagstadgade befogenheter. Hit hör för det första de personer som på grundval av blankningsförordningen är skyldiga att följa bestämmelserna om rapportering och offentliggörande i förordningen och de som på grundval av förordningen är skyldiga att följa villkoren för blankning och creditswappar eller i övrigt är skyldiga att följa förordningen. Till andra finansmarknadsaktörer räknas också de som på grund av förordningen är skyldiga att följa beslut som fattas av

Finansinspektionen eller Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten.

Lagen föreslås också få bestämmelser om en särskild beslutsmekanism för särskilt exceptionella omständigheter enligt förordningen och myndigheternas befogenheter i sådana fall. Finansinspektionen föreslås vara den nationella behöriga myndigheten för tillämpning av blankningsförordningen. Följaktligen är det Finansinspektionen som ska vidta åtgärder enligt förordningen och fatta de beslut som anges där. Lagen förutsätter dock att Finansinspektionen hör finansministeriet och Finlands Bank, och i vissa fall avstår från att vidta åtgärder om finansministeriet motsätter sig den planerade åtgärden.

Vidare ingår det bestämmelser om administrativa påföljder vid överträdelse eller försummelse av förordningen och överträdelse eller försummelse av ett beslut som Finansinspektionen eller Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten har fattat på grundval av förordningen.

3 Propositionens konsekvenser

Blankningsförordningen är redan i sig förpliktande för de som ingår i tillämpningsområdet. Följaktligen kommer den föreslagna lagen inte att ha några betydande ekonomiska eller andra konsekvenser för finansmarknadsaktörerna och andra som berörs av tillämpningsområdet. Tillsynen över att förordningen följs och de nya myndighetsförpliktelseerna kommer eventuellt att kräva extra resurser för personal och informationssystem på Finansinspektionen. I övrigt förväntas inte förordningen ha några större konsekvenser för myndigheternas verksamhet.

På finansmarknaden tillämpas förordningen på alla fysiska och juridiska personer som bedriver blankning, oberoende av om de omfattas av regleringen på den finansiella marknaden eller om det är fråga om oreglerad verksamhet. Tillsynen över att förordningen följs ställer stora krav på tillsynsmyndigheten eftersom regleringen på så sätt också gäller andra än de egentliga tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer som övervakas av Finansinspektionen och berörs av regleringen på den finansiella marknaden.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Yttrande begärdes från justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Finlands Bank, Finansinspektionen, Statskontoret, Finansbranschens Centralförbund och Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf. I den fortsatta beredningen beaktades synpunkterna i yttrandena i den omfattning de gav anledning att se över förslaget.

5 Samband med andra propositioner

För närvarande behandlar riksdagen en proposition (RP 32/2012 rd) där det ingår ett förslag till en totalrevidering av värdepappersmarknadslagen. Den propositionen har kopplingar till denna proposition särskilt vad gäller lagen om Finansinspektionen. Det förslag till lag om Finansinspektionen som ingår i propositionen kan behöva ändras när dessa båda propositioner behandlas i riksdagen, särskilt om lagarna enligt RP 32/2012 rd träder i kraft före förslaget i denna proposition.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

Lagen om Finansinspektionen

5 §. *Andra finansmarknadsaktörer.* I 19 punkten görs en teknisk justering på grund av en ny punkt; punkt ändras till kommatecken. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av kreditwappar antogs den 14 mars 2012. På grund av förordningen läggs en ny 20 punkt till paragrafen. Den föreskriver att andra finansmarknadsaktörer i första hand är de som på grundval av artiklarna 5—8 är skyldiga att anmäla, offentliggöra uppgifter eller vidta andra åtgärder om blankning och kreditwappar. Enligt artikel 5.1 ska en fysisk eller juridisk person som har en kort nettoposition i det emitterade aktiekapitalet för ett företag vars aktier är upptagna för handel på en handelsplats till den relevanta behöriga myndigheten anmäla om positionen uppnår eller sjunker under det relevanta tröskelvärde för anmälan som är 0,2 procentenheter av det berörda företagets emitterade aktiekapital och varje steg om 0,1 procentenhet däröver. När positionen uppnår eller sjunker under relevanta tröskelvärdet 0,5 procent för offentliggörande enligt artikel 6 ska en fysisk eller juridisk person offentliggöra uppgifter för allmänheten. Därefter ska det göras för varje steg om 0,1 procent däröver. Enligt artikel 7.1 ska den som har en kort nettoposition i emitterade statspapper anmäla till den relevanta behöriga myndigheten om positionen uppnår eller sjunker under de relevanta tröskelvärdena för anmälan. I artikel 8 sägs det vidare att den som har en position utan täckning i en statskreditwapp ska anmäla till den relevanta behöriga myndigheten om positionen uppnår eller sjunker under de relevanta tröskelvärdena för anmälan i enlighet med artikel 7. Också den som på grundval av artikel 17. 5 och 17.6 anmäler ett undantag och den som är skyldig att följa restriktionerna för blankning och kreditwappar enligt artiklarna 12, 13 och 14 ska betrak-

tas som andra finansmarknadsaktörer. Enligt artikel 17 kan undantag från vissa förpliktelser i förordningen tillämpas på dem som nämns i artikeln, om den som vill utnyttja ett undantag anmäler detta till den behöriga myndigheten. Artikel 12 föreskriver att en fysisk eller juridisk person får utföra en blankning av en aktie som är upptagen till handel på en handelsplats endast om villkoren i artikeln är uppfyllda. Enligt artikel 13 är blankning av ett statspapper tillåten endast om villkoren i artikeln är uppfyllda. Enligt artikel 14 får en statskreditwappstransaktion utföras endast om villkoren i artikeln är uppfyllda. Dessutom betraktas den som är skyldig att följa ett beslut som Finansinspektionen fattar med stöd av artiklarna 18, 19.2, 20.2, 21 och 23.1 och den som är skyldig att följa ett beslut som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten fattar på grundval av artikel 28.1 som andra marknadsaktörer enligt förordningen. I kapitel V ingår det bestämmelser om de behöriga myndigheternas befogenheter. Där ingår bland annat befogenheten enligt artikel 18 att under exceptionella omständigheter kräva anmälan och offentliggörande av de uppgifter som avses i artikeln, befogenheten enligt artikel 20 att införa restriktioner för blankning och liknande transaktioner under exceptionella omständigheter, befogenheten enligt artikel 21 att införa restriktioner för statskreditwappstransaktioner under exceptionella omständigheter och befogenheten enligt artikel 23 att tillfälligt begränsa blankning av finansiella instrument vid betydande prisfall. Den som berörs av ett beslut som tillsynsmyndigheten eller Esmå fattar enligt förordningen måste enligt lagen vara aktör för att Finansinspektionen i förekommande fall ska kunna tillämpa beslutet på den som försummar sina förpliktelser och förena förpliktelserna i beslutet med exempelvis hot om vite. På grundval av bestämmelserna om andra marknadsaktörer kommer bland annat tillsynsbefogenheterna enligt 3 kap. och administrativa påföljder enligt 4 kap. att tillämpas på dessa.

Enligt lagen om Finansinspektionen kan Finansinspektionen förplikta bland annat marknadsaktörerna att uppfylla sina förpliktelser, exempelvis att följa förbud och villkor i förordningen. Kraven på anmälan i artiklarna 6, 7 och 8 ska enligt artikel 10 tillämpas på den som har sitt hemvist eller är etablerad i unionen eller i ett tredjeland.

37 a §. Utövning av de särskilda befogenheterna i blankningsförordningen. Bestämmelsen är ny. I 1 mom. ingår det bestämmelser om den nationella beslutsmekanismen för de särskilda befogenheterna under exceptionella omständigheter som avses i artiklarna 20 och 21 i blankningsförordningen. Med stöd av den nya 50 c § ska Finansinspektionen vara den nationella behöriga myndigheten för tillämpningen av blankningsförordningen. Av förordningen följer då att Finansinspektionen ska vidta de åtgärder som förordningen kräver, fatta besluten och svara för det tillsynssamarbete som förordningen kräver internationellt och i EU. Finansinspektionens huvudsakliga uppgift som ansvarig myndighet för tillsynen över värdepappersmarknaden talar också för att det ska vara Finansinspektionen som fattar beslut om de särskilda befogenheterna enligt förordningen med de restriktioner som ingår i paragrafen. Även om tillsynsmyndigheten vanligen har de bästa förutsättningarna att intensivt bevaka utvecklingen och omständigheterna på marknaden i övrigt och reagera på ogynnsamma situationer, är det, om den finansiella stabiliteten eller marknadsförtroendet är hotade, befogat att förutsätta att Finansinspektionen hör finansministeriet och Finlands Bank om den i sådana situationer vidtar åtgärder på eget initiativ. Yttrande måste begäras i alla de situationer när förutsättningarna för att utöva de befogenheter som blankningsförordningen föreskriver för exceptionella omständigheter ligger för handen. Yttrande behöver dock inte inhämtas i sådana extra exceptionella och brådskande situationer som kräver att de särskilda befogenheterna utövas direkt i syfte att undanröja och förhindra ett hot eller en störning. Det kan exempelvis vara om Finansinspektionen måste fatta beslut samma handelsdag som den omständighet som kräver att befogenheterna utövas uppstår eller blir känd. Finansinspektionen ska dock alltid

enligt det som paragrafen föreskriver begära yttrande från finansministeriet i situationer som gäller statspapper emitterade av finska staten och creditswappar som avser dem.

Enligt 2 mom. får Finansinspektionen inte besluta eller besluta på nytt om åtgärder enligt artiklarna 20 och 21 om det berör statspapper som emitterats av finska staten eller en creditswap som avser sådana statspapper, om finansministeriet motsätter sig att åtgärderna vidtas och beslutet fattas. Finansinspektionen får inte heller ge tillstånd enligt artikel 22 för de åtgärder enligt artiklarna 20 och 21 som de behöriga myndigheterna i andra stater har för avsikt att vidta, när de berör statspapper som emitterats av finska staten eller creditswappar som avser dem och om finansministeriet motsätter sig tillståndet. Åtgärder som eventuellt har återverkningar för likviditeten och priset på statspapper emitterade av finska staten kan också påverka statsfinanserna och överlag finansministeriets möjligheter att handha sina lagstadgade uppgifter. Följaktligen är det befogat att Finansinspektionen ska höra finansministeriet i alla dessa situationer, särskilt under exceptionella marknadsomständigheter. Av samma anledning är det motiverat att finansministeriet får rätt att förbjuda Finansinspektionen att besluta om eller ge sitt samtycke till en åtgärd som en myndighet i en annan stat avser att vidta, om ministeriet har anledning att misstänka att ett beslut eller ett samtycke kan ha ogynnsamma effekter för den finansiella stabiliteten eller marknadsförtroendet eller inom finansministeriets förvaltningsområde eller för statsfinanserna överlag.

Enligt 3 mom. ska Finansinspektionen genast underrätta finansministeriet om omständigheter som gäller tillämpningen av artikel 13.3 och 14.2 i blankningsförordningen och som berör statspapper emitterade av finska staten eller creditswappar som avser dem.

39 §. Ordningsavgift. I 1 mom. 5 punkten görs en teknisk justering på grund av att en ny punkt läggs till; punkt ändras till komma-tecken. Vidare får 1 mom. en ny 6 punkt som föreskriver att Finansinspektionen bestämmer om anmälningsskyldigheten i fråga om aktier som är upptagna för handel på en reglerad marknad eller multilateral handelsplattform enligt artikel 5.1 i blankningsför-

ordningen, skyldigheten att offentliggöra uppgifter om aktier som är upptagna för handel på en reglerad marknad eller multilateral handelsplattform enligt artikel 6.1 och ordningsavgift vid försummelse eller överträdelse av anmälningsskyldigheten i fråga om statspapper och statskreditswappar enligt artikel 7.1 och 8. Likaså ska ordningsavgift påföras den som bryter mot restriktionen för blankning utan täckning eller kreditswappar enligt artiklarna 12.1, 13.1 eller 14.1. Också den som försummar eller överträder ett beslut som Finansministeriet fattar med stöd av artikel 18.1 eller 19.2 ska påföras ordningsavgift.

42 §. Påföljdsavgift. Paragrafen får ett nytt 4 mom. Samtidigt blir de nuvarande 4 och 5 mom. nya 5 och 6 mom. Enligt det nya momentet får Finansinspektionen påföra den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot ett beslut som Finansinspektionen har fattat med stöd av artiklarna 20.2, 21.1 och 23.1 i blankningsförordningen eller Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten med stöd av artikel 28.1.

44 a §. Information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder. I paragrafen ändas 1 mom. till att Finansinspektionen i de fall som avses i EU-rättsakter om finansmarknaden ska sända de uppgifter som avses i paragrafen till den behöriga europeiska tillsynsmyndigheten. Finansinspektionens anmälningsskyldighet utvidgas därmed och kommer inte bara att avse direktiv utan också andra EU-rättsakter, bland annat författning-

ar. Följaktligen avser bestämmelsen också exempelvis artikel 41 i blankningsförordningen. Den föreskriver att medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner och administrativa åtgärder för överträdelser av förordningen. Medlemsstaterna ska anmäla bestämmelserna till kommissionen och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten. Finansinspektionen ska enligt artikeln underrätta Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om vissa påföljder och administrativa åtgärder.

50 c §. Verksamhet som behörig myndighet enligt blankningsförordningen. Lagen föreslås få en ny paragraf som föreskriver att Finansinspektionen är den behöriga myndighet för tillämpningen av blankningsförordningen som avses i artikel 32. Följaktligen kommer Finansinspektionen huvudsakligen att ha de skyldigheter som enligt förordningen hör till den behöriga myndigheten. Finansinspektionen måste dock beakta 37 a § när den vidtar åtgärder, fattar beslut eller ger sitt samtycke i enlighet med förordningen.

2 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt, dock senast den 1 november 2012. Enligt artikel 48 i blankningsförordningen ska förordningen tillämpas från och med den 1 november 2012 med de undantag som föreskrivs där.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag**om ändring av lagen om Finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 5 § 19 punkten, 39 § 1 mom. 5 punkten och det inledande stycket i 44 a § 1 mom., sådana de lyder, 5 § 19 punkten i lag 689/2010, 39 § 1 mom. 5 punkten i lag 1493/2011 och det inledande stycket till 44 a § 1 mom. i lag 1242/2011, och

fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 689/2010 och 902/2011, en ny 20 punkt, till lagen en ny 37 a §, till 39 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1360/2010 och 1493/2011, en ny 6 punkt, till 42 § ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom., och till lagen en ny 50 c §, som följer:

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med andra finansmarknadsaktörer avses i denna lag

19) kreditvärderingsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 om kreditvärderingsinstitut,

20) den som är skyldig att göra anmälan enligt artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av kreditswappar, nedan kallad *blankningsförordningen*, den som är skyldig att offentliggöra uppgifter enligt artikel 6.1, skyldig att göra anmälan enligt artikel 7.1 eller 8 eller skyldig att följa restriktionerna enligt artikel 12, 13 eller 14 samt den som anmäler ett undantag enligt artikel 17 och den som är skyldig att följa ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av artikel 18.1, 19.2, 20.2, 21 eller 23.1 eller ett beslut som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten fattat med stöd av artikel 28.1 i den förordningen.

3 kap.

Tillsynsbefogenheter

37 a §

Utövning av de särskilda befogenheterna i blankningsförordningen

Innan ett beslut om exceptionella omständigheter enligt artiklarna 20.2 och 21 i blankningsförordningen eller ett beslut enligt artiklarna 13.3 och 14.2 i den förordningen fattas ska Finansinspektionen begära yttrande av finansministeriet och Finlands Bank, om inte annat följer av att ärendet är brådskande. I de fall som avses i 2 mom. ska Finansinspektionen dock alltid begära yttrande av finansministeriet.

Finansinspektionen får inte fatta ett beslut enligt artikel 20.2 eller 21 i blankningsförordningen eller ge ett tillstånd enligt artikel 22 i den förordningen till sådana åtgärder enligt artiklarna 20 och 21 som behöriga myndigheter i andra EES-stater har för avsikt att vidta och som kommer att beröra statspapper

emitterade av finska staten eller kreditwappar som avser dessa, om finansministeriet motsätter sig beslutet eller tillståndet.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta finansministeriet om sådana till tillämpningen av artiklarna 13 och 14 i blankningsförordningen hänförliga omständigheter som kommit till Finansinspektionens kännedom och som gäller statspapper emitterade av finska staten eller kreditwappar som avser dessa.

39 §

Ordningsavgift

Finansinspektionen kan ålägga den att betala ordningsavgift som

5) försummar att utarbeta ett faktablad som avses i 93 § i lagen om placeringsfonder,

6) försummar anmälningsskyldigheten enligt artikel 5.1 i blankningsförordningen eller försummar skyldigheten att offentliggöra uppgifter enligt artikel 6.1, försummar anmälningsskyldigheten enligt artikel 7.1 eller 8, bryter mot en restriktion enligt artikel 12.1, 13.1 eller 14.1 eller underlåter att iaktta ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av artikel 18.1 eller 19.2 i den förordningen.

Helsingfors den 20 september 2012

Statsminister

JYRKI KATAINEN

42 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs den som uppsåtligt eller av oaktsamhet underlåter att iaktta ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av artikel 20.2, 21.1 eller 23.1 i blankningsförordningen eller ett beslut som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten fattat med stöd av artikel 28.1 i den förordningen.

44 a §

Information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder

Finansinspektionen ska i sådana fall som avses i de rättsakter från Europeiska unionen som gäller finansmarknaden förse den berörda europeiska tillsynsmyndigheten med

50 c §

Uppgiften som behörig myndighet enligt förordningen om blankning

Finansinspektionen är behörig myndighet enligt artikel 32 i blankningsförordningen, med beaktande av vad som föreskrivs i 37 a §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Näringsminister *Jyri Häkämies*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 5 § 19 punkten, 39 § 1 mom. 5 punkten och det inledande stycket i 44 a § 1 mom., sådana de lyder, 5 § 19 punkten i lag 689/2010, 39 § 1 mom. 5 punkten i lag 1493/2011 och det inledande stycket till 44 a § 1 mom. i lag 1242/2011, och

fogas till 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 689/2010 och 902/2011, en ny 20 punkt, till lagen en ny 37 a §, till 39 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1360/2010 och 1493/2011, en ny 6 punkt, till 42 § ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 och 5 mom. blir 5 och 6 mom., och till lagen en ny 50 c §, som följer:

Gällande lag

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Andra finansmarknadsaktörer

Med andra finansmarknadsaktörer avses i denna lag

Med andra finansmarknadsaktörer avses i denna lag

19) kreditvärderingsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 om kreditvärderingsinstitut.

19) kreditvärderingsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 om kreditvärderingsinstitut,

20) den som är skyldig att göra anmälan enligt artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av kreditswappar, nedan kallad **blankningsförordningen**, den som är skyldig att offentliggöra uppgifter enligt artikel 6.1, skyldig att göra anmälan enligt artikel 7.1 eller 8 eller skyldig att följa restriktionerna enligt artikel 12, 13 eller 14 samt den som anmäler ett undantag enligt artikel 17 och den som är skyldig att följa ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av artikel 18.1, 19.2, 20.2, 21 eller 23.1 eller ett beslut som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten fattat med stöd av artikel 28.1 i den förordningen.

3 kap.

Tillsynsbefogenheter

3 kap.

Tillsynsbefogenheter

37 a §

*Utövning av de särskilda befogenheterna i
blankningsförordningen*

Innan ett beslut om exceptionella omständigheter enligt artiklarna 20.2 och 21 i blankningsförordningen eller ett beslut enligt artiklarna 13.3 och 14.2 i den förordningen fattas ska Finansinspektionen begära yttrande av finansministeriet och Finlands Bank, om inte annat följer av att ärendet är bråds-kande. I de fall som avses i 2 mom. ska Fi-nansinspektionen dock alltid begära yttrande av finansministeriet.

Finansinspektionen får inte fatta ett beslut enligt artikel 20.2 eller 21 i blankningsför-ordningen eller ge ett tillstånd enligt artikel 22 i den förordningen till sådana åtgärder enligt artiklarna 20 och 21 som behöriga myndigheter i andra EES-stater har för av-sikt att vidta och som kommer att beröra statspapper emitterade av finska staten eller creditswappar som avser dessa, om finans-ministeriet motsätter sig beslutet eller till-ståndet.

Finansinspektionen ska utan dröjsmål underrätta finansministeriet om sådana till till-lämpningen av artiklarna 13 och 14 i blank-ningsförordningen hänförliga omständighe-ter som kommit till Finansinspektionens kän-nedom och som gäller statspapper emitterade av finska staten eller creditswappar som av-ser dessa.

39 §

Ordningsavgift

Finansinspektionen kan ålägga den att beta-la ordningsavgift som

5) försummar att utarbeta ett faktablad som avses i 93 § i lagen om placeringsfonder.

39 §

Ordningsavgift

Finansinspektionen kan ålägga den att beta-la ordningsavgift som

5) försummar att utarbeta ett faktablad som avses i 93 § i lagen om placeringsfonder,

6) försummar anmälningsskyldigheten enligt artikel 5.1 i blankningsförordningen eller försummar skyldigheten att offentliggöra uppgifter enligt artikel 6.1, försummar anmälningsskyldigheten enligt artikel 7.1 eller 8, bryter mot en restriktion enligt artikel 12.1, 13.1 eller 14.1 eller underlåter att iaktta ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av artikel 18.1 eller 19.2 i den förordningen.

42 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att iaktta ett beslut som Finansinspektionen fattat med stöd av artikel 20.2, 21.1 eller 23.1 i blankningsförordningen eller ett beslut som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten fattat med stöd av artikel 28.1 i den förordningen.

44 a §

Information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder

Finansinspektionen ska i sådana fall som avses i de direktiv som gäller finansmarknaden förse den berörda europeiska tillsynsmyndigheten med

44 a §

Information till de europeiska tillsynsmyndigheterna om påföljder

Finansinspektionen ska i sådana fall som avses i de rättsakter från Europeiska unionen som gäller finansmarknaden förse den berörda europeiska tillsynsmyndigheten med

50 c §

Uppgiften som behörig myndighet enligt förordningen om blankning

Finansinspektionen är behörig myndighet enligt artikel 32 i blankningsförordningen,

14
Gällande lag

RP 121/2012 rd
Föreslagen lydelse

*med beaktande av vad som föreskrivs i
37 a §.*

Denna lag träder i kraft den 20 .